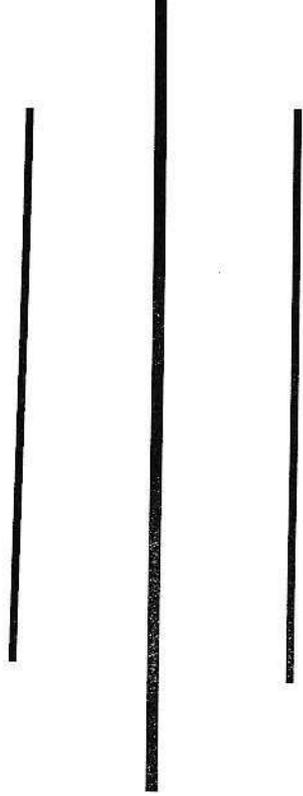

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७८/०७९

महिला तथा बालबालिका शाखा

पृष्ठभूमि:-

अनभिज्ञ, विपन्न, विभेदित ग्रामिण महिलाहरूको विशेष अवस्थालाई ध्यानमा राखेर विकासका आम अवसरमा पहुँच स्थापना गर्ने उद्देश्यका साथ छैँठौँ योजना (२०३८/०३९) देखि सञ्चालनमा आएको महिला विकास कार्यक्रम ग्रामीण विपन्न महिलाहरूको आर्थिक-सामाजिक अवस्थामा सुधार गर्ने पहिलो उल्लेखनिय प्रयास थियो ।

खास गरि महिला र बालबालिकाहरूको जीवनमा परिवर्तन ल्याउन महालाको हातमा आर्थिक स्रोत अपरिहार्य हुन्छ भन्ने मनन गरी ५ वटा जिल्लाका ५ वटा गाविस बाट महिला सशक्तिकरणको यो अभियान शुरु भई हाल परिमाजित रूपमा विभिन्न गतिविधिहरू सहित ७७ जिल्लाका सबै स्थानिय तहमा विस्तारको क्रममा रहेको छ । शुरुमा पेवा बढाउनाका लागि सहुलियत पुर्ण ऋणमा वढी जोड दिइएको थियो भने हाल आएर महिलाको वैयक्तिक, आर्थिक सामाजिक पक्षको सशक्तिहरूमा जोड दिइएको छ। आजको महिला विकास कार्यक्रम उत्पादन कर्जाको उद्देश्य भन्दा सदस्यहरूको बहुआयामिक विकासको वैकल्पिक अवसरको रूपमा सञ्चालित छ । राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त यो कार्यक्रमको रचना महिलाको लागि महिला द्वारा नै एक अर्काको सहयोगी भएर सङ्गठनिक विकासको प्रक्रियाबाट महिला सशक्तिकरणको अभियानलाई अग्रगति दिने गरि भएको छ ।

महिला विकास कार्यक्रम बस्तुतः लैङ्गिक समानताका पक्षमा सामाजिक परिचालन हो । कार्यक्रममा प्रत्येक व्यक्ति सशक्तोग्य हुन्छ भन्ने मानव विकासको मान्यता राखिएको छ । हालसम्म कार्यक्रममा आवद्ध महिलाको सङ्ख्या १२ लाख नाघेको छ , जसमा दलित समुदाय र सीमान्तीकृत अन्य समुदायका महिलाको सहभागिता पनि उल्लेखनिय रहेको छ । कार्यक्रममा विपन्न महिलालाई नै परिवर्तनका मुख्य संवाहक मानिएको छ । कार्यक्रमका सहभागी महिलाको वैयक्तिक, आर्थिक र सामाजिक सशक्तिकरणको न्यूनतम स्तरका साथै निकटवर्ती सूचकहरू निर्धारण गरिएका छन्। सशक्तिकरणको जुनसुकै अवसर उपयोग गर्ने गरि कार्यान्वयनमा लक्षित महिलालाई नै संलग्न गराउने विधिहरू अपनाइएका छन्। सामुहिक गतिशिलतालाई बढवा दिन समुह सदस्यहरूको व्यक्तित्व विकास गर्ने गरि अनुशिक्षणका साथै समविकास, आधारभुत, नेतृत्व तथा संस्थागत विकास लगायतका प्रशिक्षण दिने गरिएको छ ।

विपन्न महिलालाई तत्काल आर्थिक सुरक्षाको प्रत्याभुति दिन र अन्तत जेथा जोड्न सघाउन कार्यक्रमको अभिन्न भागको रूपमा समुह बचत परिचालनलाई लिइएको छ । बचत गर्ने बानीसँगै प्राय जागृत हुने आर्थिक आत्मनिर्भरता र व्यावसायिकताको भावनालाई कार्यक्रम अन्तरगत प्रोत्साहन दिने गरि गरिएको छ । खास गरि विपन्नतम सदस्यहरूमा केन्द्रित भएर उनीहरूले नै पहिचान गरेको अर्थोपार्जनको अवसर उपयोग गर्न सीप तथा व्यावसायिकता प्रशिक्षण, बजार सम्बन्ध र न्यूनतम स्तरमा व्यवसाय प्रारम्भ

गर्न चाहिने अनुदान सहित व्यावसायिक समुहलाई स्वरोजगारीका व्यवसायबाट उल्लेखनिय आम्दानी गर्न सफल भएका छन् ।

ग्रामीण ऋणग्रस्तता घटाउन समुह बचत परिचालनबाट त्यत्तिकै योगदान पुगेको छ । शिक्षाको अवसरबाट बञ्चितका लागि बैकल्पिक विद्यालयको रूपमा जीवनोपयोगी शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसर मात्र नभएर जीवनमा नजानेका कुरा जान्ने मौका, केही आँट गर्नेहरूका लागि थाल्ने मौका र चित्त नबुझेको अवस्थामा नेतृत्व लिई अघि सर्ने मौका प्राप्त गर्न यो कार्यक्रम महत्वपूर्ण रही आएको छ । त्यसैले जँहा महिला विकास कार्यक्रम हुन्छ त्यहाँ विपन्न महिलाले कुनै अवसर पाइएन भनेर निरास हुनुपर्ने अवस्था हुँदैन ।

सङ्घटान्न बालबालिका, विद्यालयविमुख किशोरी, मुक्त कमलरी लक्षित क्रियाकलाप समेत महिला संस्थाहरूबाटै एकीकृत रूपमा सञ्चालन गर्दा प्रभावकारी भैरहेका छन् । कार्यक्रम अन्तरगत त्यस प्रकारका रचनात्मक अग्रसरतामा समेत सहयोग गरिएको छ । समग्रमा महिला विकास कार्यक्रम विपन्न महिलाका लागि हुँदाहुँदै विपन्न महिलाले गर्ने अभियानको रूपमा विकसित भैरहेको छ ।

कार्यक्रमको ध्येय

"सार्थक अभिकार्यका लागि विपन्न महिलाको साथ" महिला विकास कार्यक्रमको ध्येय हो । अर्थात विपन्नताकै अवस्थामा पनि महिलामा रहेको अभिकार्यलाई सार्थक बनाउँदै किनारामा रहेको अवस्थाबाट मूलप्रवाहमा पुग्न सदस्यहरूको गतिशिलतालाई बढवा दिने ध्येय कार्यक्रमको रहेको छ । विपन्न महिलाहरू पनि आफू र आफू जस्ता अरुको जीवन परिवर्तनाका लागि अग्रसर बनि उपलब्धी हासिल गर्न सक्षम छन् भन्ने मानिएको छ ।

लक्षित समुह

महिला विकास कार्यक्रम खासमा ग्रामीण क्षेत्रमा विपन्न महिलाहरूका लागि हो । ग्रामीण भन्नाले नगरपालिका वा उपमहानगरपालिका वा महानगरपालिकाका मोफसल पनि जानिन्छ र त्यस्तै विपन्न महिला भन्नाले देहायको कुनै एक वा दुवै अवस्थाका महिलालाई जनाउँछ :-

१ आफ्नो जग्गा जमिन वा नियमित आम्दानीबाट वर्षदिन खान नपुग्ने आर्थिक रूपमा बञ्चित र

२ विद्यालय तह सम्मको शिक्षा पुरा गर्न नपाएका शैक्षिक रूपमा बञ्चित ।

उल्लिखित एक वा दुवै अर्थमा बञ्चित ग्रामीण क्षेत्रका विपन्न महिलाहरू तर्फ महिला विकास कार्यक्रम लक्षित छ । समाजमा ब्याप्त पितृसत्तात्मक सोचका कारण सिर्जित विभेद, अभाव र निराशामा बाँची रहेको महिलाको अवस्थाबाट समानता, सम्पन्नता र उत्साहको अवस्थामा कसरी पुऱ्याउने भन्ने

चिन्ताको विषय हो । महिला विकास कार्यक्रम महिलाको जीवनमा सकारात्मक परिवर्तनका लागि केन्द्रित रही आएको छ । महिला विकास कार्यक्रमको परिकल्पना समतामय सम्पन्न समुदाय निर्माण गर्ने रहेको छ । परिकल्पनालाई साकार पार्न स्वावलम्बन, एकता, सहभागिता, समता, इमान, स्थानीयता, छर्लङ्गता, भूलसहनशीलता जस्ता मूल्य मान्यताहरूमा विश्वास गरी कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइएको छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य, आयाम तथा प्राथमिकता

गाउँ, बस्ती र स्थानीय तहको वडास्तरमा सङ्गठित मात्र गर्ने नभई कार्यक्रममा आबद्ध प्रत्येक सदस्यको जीवनमा सार्थक परिवर्तनका लागि कार्यक्रमका तीनवटा आयाम र पाँचवटा प्राथमिकता निर्धारण गरिएका छन् । यी पाँचवटा प्राथमिकताका क्षेत्रमा लक्षित महिलाको सशक्तीकरणको न्यूनतम स्तर हासिल गर्नु नै कार्यक्रमको उद्देश्य रहेको छ । सशक्तीकरणको न्यूनतम स्तर देहायबमोजिम परिभाषित गरिएको छ:

- लैङ्गिक समता:- महिला विरुद्ध लगाइएका सम्पूर्ण अवाञ्छित छेकवार जन्य चलनको सबैले अवज्ञा गरिएको, महिलाका व्यावहारिक लैङ्गिक आवश्यकताको संबोधन भएको, घरपरिवार तथा समुदायमा सकारात्मक कार्य (Affirmative Actions) लाई बढवा दिइएको अवस्था सिर्जना गर्ने,
- प्रजनन स्वस्थता:- समूह सदस्य सबैलाई प्रजनन स्वास्थ्यको प्राथमिक ज्ञान भएको, आफ्ना समस्या बताउनेअनि उपचार उराउने तत्परता रहेको र पारिवारिक असंवेदनशीलताको अवस्थामा छिमेकी संवेदनशीलता बाट उपचार प्राप्तिसमा सहयोग पुऱ्याई प्रजनन स्वास्थ्यको समस्या समाधान गर्ने ।
- जीवनोपयोगी शिक्षा:- सबै विपन्न दिदी-बहिनीहरूले आफूलाई व्यक्त गर्ने अर्थात आफूमा अन्तरनिहीत क्षमताको उजागर गर्ने, अर्काका कुरा सहि वा गलत के छ? फरक गरी छुट्याउन सक्ने र विभिन्न परिस्थितिमा आफैं निर्णय लिने आत्मविश्वास बढाउने ।
- पुगीसरी सम्पन्नता:- सबै सदस्यहरूको वर्षभरि खान पुग्ने आयस्रोत हुने, भैपरि आए दुई महिनाको निर्वाह खर्च धान्न सक्ने बचत हुने र विद्यालय तहसम्मको शैक्षिक एंव स्वदेशमा उपलब्ध आवश्यकीय उपचार खर्च बेहोर्न सक्ने हैसियत भएको अवस्थामा पुऱ्याउने ।
- संस्थागत सहभागिता:- कहाँ के भैरहेको छ जानकारी लिन, बुझ्न बाहिरी सञ्चार कायम भएको, घर परिवारबाट समुह हुँदै वडा भरिका दिदी-बहिनीहरूसँगको विस्तारित साथ बनेको, सदस्यहरूले आवश्यकता अनुसार कहिले नेतृत्व लिने वा कहिले अनुयायित्व बहन गर्दै नेतृत्वलाई घच्च्याउने क्रियाशिलता सहित प्रत्येक विपन्न सदस्यले सामुदायिक सङ्गठनको सदस्यता प्राप्त गर्न सक्षम हुने परिपाटी बसाल्ने ।

यसरी लक्षित विपन्न महिलाले कम्तीमा पनि माथि उल्लिखित अवस्था प्राप्त गरेमा मात्र सशक्तीकरणको न्यूनतमस्तर हासिल भएको मानिनेछ । यसका लागि सहभागी महिलाको सङ्गठित अग्रसरता अपरिहार्य

छ । अर्थात् सदस्यहरुको सामुहिक प्रयासबाट नै विपन्न विधवाको न्यूनतमस्तर हासिल हुन्छ भन्ने विश्वास गरिएको छ ।

तत्कालिन जिल्ला स्थित महिला तथा बालबालिका कार्यालयले प्रत्येक वर्ष विपन्न महिला, ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि हरेक वर्ष विविध कार्यक्रमहरु गर्ने गर्दथ्यो । तर नेपालमा संघियता लागु भए पश्चात महिला तथा बालबालिका कार्यालयले गर्ने कार्यक्रमहरु हाल प्रत्येक स्थानिय तहहरु बाट सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । यस अन्नपुरा गाउँपालिकाको कार्यालयमा रहेको महिला तथा बालबालिका शाखाले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गाउँपालिका भित्रका विपन्न दलित जनजाती महिलाहरुका लागि कार्यक्रमहरु तय गरी सञ्चालन गर्दै आईरहेको छ र यस आ.व. २०७८/७९ मा पनि विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरेको थियो ।

[Handwritten signature]

आ.व. २०७८/७९ मा स्वीकृत कार्यक्रमहरूको

क्र.सं.	कार्यक्रमहरूको विवरण	वडा नं.	रकम	कैफियत
१	राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवस तथा अभियानहरू	८ वटै वडा	१०००००	
२	ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई न्यानो कपडा वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	३०००००	
३	अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	३०००००	
४	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि कार्यक्रम तथा सामग्री वितरण	८ वटै वडा	२०००००	
५	दलित म्रमुदायका लागि आय आर्जन मुलक/पशुपालन तथा सामग्री वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	५०००००	८० % अनुदानमा
६	उपाध्यक्षसँग सुत्केरी महिला र बच्चा भेटघाट तथा सामग्री वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	४०००००	
७	महिला तथा बालबालिकाहरूका लागि कार्यक्रम (समुह बालक्लब/सञ्जाल सचेतनामुलक कार्यक्रम)	८ वटै वडा	१०००००	
	महिला लक्षित आय आर्जन कार्यक्रम			
	महिला समूहका लागि मेशिन तथा सामग्री खरिद वितरण कार्यक्रम	१ नं. वडा	१५००००	८० % अनुदानमा प्रविधि हस्तान्तरण
	महिला दिदीबहिनीहरू (दलित, जनजाती) का लागि सिलाई कटाई तालिम	२ नं. वडा	१५००००	
	सिलाई कटाई तालिम गर्ने महिलाहरूका लागि सिलाई मेशिन वितरण	३ नं. वडा	१५००००	
	महिलाहरूका लागि सिपमूलक तालिम (सिलाई कटाई)	४ नं. वडा	१५००००	
८	महिला दलित जनजाती युवा (पुरुष) हरूका लागि आय आर्जन तथा सिपमूलक तालिम (सिस्नुको पाउडर बनाउने) तथा प्रविधि हस्तान्तरण	५ नं. वडा	१५००००	
	महिला (विपन्न, दलित, जनजाती, क्षेत्री, ब्राह्मण) कृषकहरूलाई पलाष्टिक टनेल वितरण कार्यक्रम	६ नं. वडा	१५००००	
	आमा समूह भवनको व्यवस्थापन तथा सामग्री खरिद तथा वितरण	७ नं. वडा	१०००००	
	गिद्धेश्वर साबुन उद्योग समूहका लघु उद्यमीहरू (महिला र पुरुष दुवै) लाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम	७ नं. वडा	५००००	
	युवा तथा महिला समूहका लागि ४५ दिने सिलाई कटाई तालिम	८ नं. वडा	१५००००	
	जम्मा		३१०००००	

Signature

आ.व. २०७८/७९ मा स्वीकृत कार्यक्रमहरूको प्रमाणावली विवरण:-

क्र.सं.	कार्यक्रमहरूको विवरण	वडा नं.	लामान्वित संख्या	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	कैफियत
१	राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवस तथा अभियानहरू	८ वटै वडा		१००,०००	७८,९५५	
२	ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई न्यानो कपडा वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	१२० जना	३००,०००	३००,०००	
३	अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	-	३००,०००	-	
४	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका लागि कार्यक्रम तथा सामग्री वितरण	८ वटै वडा		२००,०००	२००,०००	अपाङ्गता दिवसका दिन ९ जना अपाङ्गता भएका लघु उद्यमीहरूलाई सम्मान
५	दलित समुदायका लागि आय आर्जन मुलक/पशुपालन तथा सामग्री वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	९४ जना	५००,०००	४८४,३८८	८० % अनुदानमा
६	उपाध्यक्षसँग सुत्केरी महिला र बच्चा भेटघाट तथा सामग्री वितरण कार्यक्रम	८ वटै वडा	१६० जना	४००,०००	४००,०००	
७	महिला तथा बालबालिकाहरूका लागि कार्यक्रम (समुह बालकलब/सञ्जाल सचेतनामुलक कार्यक्रम)	८ वटै वडा	८६ जना	१००,०००	११,९००	
८	महिला लक्षित आय आर्जन कार्यक्रम					
	महिला समूहका लागि मेशिन तथा सामग्री खरिद वितरण कार्यक्रम	१ नं. वडा	२ समूह	१५०,०००	१४९,९६०	८० % अनुदानमा प्रविधि हस्तान्तरण
	महिला दिदीबहिनीहरू (दलित, जनजाती) का लागि सिलाई कटाई तालिम	२ नं. वडा	-	१५०,०००	-	
	सिलाई कटाई तालिम गर्ने महिलाहरूका लागि सिलाई मेशिन वितरण	३ नं. वडा	१० जना	१५०,०००	१५०,०००	
	महिलाहरूका लागि सिपमूलक तालिम (सिलाई कटाई)	४ नं. वडा	७ जना	१५०,०००	१४३,६९९	
	महिला दलित जनजाती युवा (पुरुष) हरूका लागि आय आर्जन तथा सिपमूलक तालिम (सिस्नुको पाउडर बनाउने) तथा प्रविधि हस्तान्तरण	५ नं. वडा	१३ जना	१५०,०००	१०३,५७०	
	महिला (विपन्न, दलित, जनजाती, क्षेत्री, ब्राह्मण) कृषकहरूलाई प्लाष्टिक टनेल वितरण कार्यक्रम	६ नं. वडा	३८ जना	१५०,०००	१५०,०००	
	आमा समूह भवनको व्यवस्थापन तथा सामग्री खरिद तथा वितरण	७ नं. वडा	३ समूह	१००,०००	१००,०००	
	गिद्धेधर साबुन उद्योग समूहका लघु उद्यमीहरू (महिला र पुरुष दुवै) लाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम	७ नं. वडा	२ समूह	५०,०००	५०,०००	
	युवा तथा महिला समूहका लागि ४५ दिने सिलाई कटाई तालिम	८ नं. वडा	१३ जना	१५०,०००	१२७,०७९	
जम्मा			३,१००,०००	२,४४९,५४३		
बौकी रकम जम्मा			६५०,४५७			

Signature

आ.व. २०७८/७९ का कार्यक्रमहरूको समीक्षा:-

अन्नपुर्ण गाउँपालिकाका ८ वटै वडाहरूका दिदीबहिनीहरूका लागि विभिन्न तालिम तथा सामग्री वितरणका कार्यक्रमहरू गरिएको थियो। बजेट विनियोजनका क्रममा कम रकम तर्जुमा गरिएको हुँदा तालिम सञ्चालनका समस्या उत्पन्न भएको थियो भने कुनै तालिमहरू सञ्चालन गर्न सकिएन। अपाङ्गता परिचय पत्र सिविर विविध कारणले गर्दा सञ्चालन हुन सकेन।

अन्नपुर्ण गाउँपालिकाका वडाहरूमा गई महिला/आमा समूहहरू गठन गरि वचत संकलन तथा परिचालनका लागि प्रशिक्षण गरियो भने सञ्चालन हुने तालिम तथा कार्यक्रमहरूमा उक्त समूहहरूका सदस्यहरू सहभागी गराई तालिम बाट प्राप्त सिप तथा क्षमतालाई निरन्तरता दिन र आर्थिक स्तर उकास्नका लागि ८०% अनुदानमा मेशिनरी सामानहरू वितरण गरिएको थियो।

दलित समुदायहरूका लागि कार्यक्रम सञ्चालनमा निकै कठिनाईहरू उत्पन्न भएका थिए। दलित समुदायका लागि कार्यक्रम बढाएर प्रत्यक्ष दलित समुदायका व्यक्तिहरूसँग छलफल गरि उहाँहरूको आवश्यकता तथा माग के रहेको छ? सोको आधारमा रहेर सञ्चालन गरिएको थियो। आवश्यकता र माग अनुसार सबै जसो व्यक्तिहरूले पहिलै देखि गर्दै आएको कामकाजका लागि मेशिनरी सामानहरू र पशुपालनका लागि बाख्रा र कुखुराका चल्लाहरू वितरण गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रम ८०% अनुदानमा सञ्चालित रहेको थियो भने बजेटको सिमा भित्र रहेर काम गर्दा धेरै व्यक्तिहरूलाई समेट नसक्नु, २०% रकम लाभग्राहीबाट संकलनमा कठिन पर्न गएको थियो।

अन्नपुर्ण गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्दै आउनु भएका ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको सम्मान तथा सहयोगका लागि न्यानो कपडा वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो। उक्त कार्यक्रम एक वडा बाट १५ जना ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको लागि सामग्रीहरू वितरण गरिएको थियो। यो कार्यक्रम एकदमै प्रभावकारी भएको थियो तर सिमित बजेटका कारण सबै ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई समेटन सकिएन।

राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय दिवस तथा अभियानहरू विविध कार्यक्रम गरि वडा तथा पालिका स्तरमा कार्यक्रम गरि मनाइयो। अन्तराष्ट्रिय अपाङ्गता दिवसका अवसरमा अन्नपुर्ण गाउँपालिकाका ८ वटै वडामा रहेका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू जो अपाङ्गता भएर पनि आफ्नै दममा व्यवसाय गरेर बस्नु भएका ९ जना लघु उद्यमीहरूलाई थोरै आर्थिक सहयोग गरी दोसल्ला ओढाएर सम्मान गरिएको थियो। लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान अन्नपुर्ण-३, दानामा लैंगिक हिंसा, लैंगिक समानता, घरेलु हिंसा आदि विषयमा भएका ऐन कानून, दण्ड सजाय र भइरहेका र हुँदै आएका हिंसाहरूको

जानकारी गराउँदै त्यसको विरोध गर्न र न्युनिकरणका लागि आह्वान गरि सम्पन्न गरिएको थियो।

अन्तराष्ट्रिय नारी दिवस ८ वटै वडामा प्रचार प्रसार तथा जानकारी होस् भन्ने हेतुले ८ वटै वडामा मनाइएको थियो भने चौथो राष्ट्रिय महिला अधिकार दिवस गाउँपालिकाको कार्यालयमा सञ्चालन गरि महिला अधिकारका विषयहरू, लैंगिक समानता, समावेशीकरण जस्ता विषयहरूका बारेमा जानकारी प्रदान गरि मनाइएको थियो। साथै प्रथम राष्ट्रिय जेष्ठ नागरिक दिवसका अवसरमा अन्नपुर्ण गाउँपालिकाका ८ वटै वडाका सबै भन्दा जेष्ठ नागरिक अन्नपुर्ण-१, दोवा का १०७ वर्षिय मन बहादुर रामजाली लाई 'दोसल्ला ओढाएर (एक सेट सिरक डसना, फलफुल) सम्मान गरि मनाइयो।

अन्नपुर्ण-१, दोवामा सञ्चालित लालीगुराँस र प्रगतिसिल समुहका लागि आवश्यक सिलाई मेशिन र सिलाईका सामग्रीहरू हस्तान्तरण गरियो। अन्नपुर्ण-२, भुरुङका लागि सिलाई कटाई तालिम स्वीकृत गरिएता पनि कम बजेटका कारण आगामी वर्षमा निरन्तरता दिने गरि उक्त कार्यक्रम स्थगन गरिएको हो। अन्नपुर्ण-३, दानाको काभ्रेमा ६५ दिने सिलाई कटाई गर्ने १० जना सहभागी महिलाहरूका लागि उनीहरूको माग र वडा कार्यालयको सिफारिस अनुसार सिलाई मेशिन वितरण गरिएको थियो।

अन्नपुर्ण-४, नारच्याङमा ६५ दिने सिलाई कटाई तालिम लघु उद्यम विकास मेड्या कार्यक्रमले सञ्चालन गरेको थियो भने उक्त समुहलाई सिलाई तालिमका लागि आवश्यक मसलन्दहरू महिला तथा बालबालिका शाखाले प्रदान गरेको हो। अन्नपुर्ण-५, शिखमा ५ दिने सिस्नुको पाउडर बनाउने तालिम सञ्चालन गरिएको हो। उक्त कार्यक्रममा १३ जना सहभागी भएका थिए जसमा मेशिन ८०% अनुदानमा हस्तान्तरण गरिएको थियो।

अन्नपुर्ण-६, घर वडाका महिला दिदीबहिनीहरूको माग अनुसार तरकारी खेतीका लागि पलाष्टिक टनेल ३८ जनालाई ८० % अनुदानमा वितरण गरियो। भने अन्नपुर्ण-७, हिस्तानका ३ वडा आमा समुह भवनका लागि सामग्री वितरण गरियो भने गिद्देध्वर साबुन उद्योग का सदस्यहरूलाई साबुन उद्योग गुड्स नेपाल प्रा.लि. गैडाकोटमा अध्ययन अवलोकन भ्रमण लगियो।

अन्नपुर्ण-८, राम्चेमा ४५ दिने सिलाई तालिम भएता पनि समयको अभावका कारण ३० दिन मात्र गरि समापन गरिएको थियो भने सहभागीहरूले आफ्नै लागतमा बाँकी १५ दिन तालिम गर्नुभएको थियो। उक्त तालिममा ११ जना सहभागीहरूको सहभागिता रहेको थियो। समग्रमा सबै तालिम तथा कार्यक्रमहरू पारदर्शी, निष्पक्ष, नियमसंगत तरिकाले सम्पन्न गरियो।

सविना थापा

सहायक महिला विकास निरिक्षक